

РЕШЕНИЕ

07.04.2026

с. Набережные Морквашы

КАРАР

10-51

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Яр бие Морквашы авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында

"Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ
номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясе Президентының кайбер актларын
үзгәртү һәм көчен югалтучы дип тану турында" РФ Президентының 2025 елның 31
декабрәндәге 1009 номерлы Указы белән туры китереп,

Югары Ослан муниципаль районының
Яр бие Морквашы авыл жирлегә Советы
карап итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Яр бие Морквашы
авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне (1 нче кушымта) расларга.
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Яр бие Морквашы
авыл жирлегенәң 29.07. 2021 ел №10-71 "Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районы Яр бие Морквашы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы
нигезләмәне раслау хакында" карарын көчен югалткан дип танарга.
3. Әлегә карарны Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында,
Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында, Яр бие Морквашы
авыл жирлегенәң мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы

Я
р

б
у
е

М
о
р
к
в
а
ш
ы

а
в

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӨЛӨР

1.1. Муниципаль хезмәт

Муниципаль хезмәт-хезмәт килешүе (контракт) тәзү юлы белән биләгән муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган һөнәри эшчәнлек.

Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы булып, аның исемнән яллаучының вәкаләтләрен яллаучы (эш бирүче) вәкиле башкарган муниципаль берәмлек тора.

Жирлек башлыгы, башка жирле үзидарә органы житәкчесе яисә яллаучы вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат яллаучының вәкиле (эш бирүче) була ала.

Югары Ослан муниципаль районы Яр буе Морквашы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясенең муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турында Кодексы, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Югары Ослан муниципаль районы Яр буе Морквашы авыл жирлеге Уставы, әлеге Нигезләмә, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Югары Ослан муниципаль районы Яр буе Морквашы авыл жирлегенең муниципаль хезмәткәрләренә (алга таба - муниципаль хезмәткәр) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.2. Гражданнарның муниципаль хезмәткә керү хокукы

Россия Федерациясенең дәүләт телен белгән гражданнар, женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, теленә, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә, ышануларга, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга карамастан, муниципаль хезмәткә тигез керү мөмкинлегенә ия.

1.3. Жирлекнең муниципаль хезмәтен финанслау

Жирлекнең муниципаль хезмәтен финанслау, муниципаль хезмәткәрләренң хезмәтенә түләү чыгымнарын, аларны пенсия белән тәмин итүне, әгәр федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләренә тәмин итүгә бәйлә башка чыгымнарны да кертеп, жирлекнең жирле бюджеты акчалары исәбеннән башкарыла.

2. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ВАЗЫЙФАЛАРЫ

2.1 Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - Жирлегенең жире үзидарәсе органында, Жирлек уставы нигезендә барлыкка килә торган башка муниципаль органнарда, жирлегенең жирле үзидарә органы, башка муниципаль органнары яисә муниципаль вазыйфаны биләп торучы зат вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча вазыйфаларның билгеләнгән даирәсендә барлыкка килә торган вазыйфа.

2.1.2. Жирлегенең муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә Жирлегенең муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

2.1.3. Жирлекнең жирле үзидарә органының, башка муниципаль органның штат

расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү

2.2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының мөнәсәбәте муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.2.3 Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнә.

2.3. Жирлек муниципаль хезмәткәрләренең класс чиннары

2.3.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм жирлек муниципаль хезмәткәрләренең һөнәри эзәрлек дәрәжәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2.3.2. Жирлек муниципаль хезмәткәрләренә түбәндәге класс чиннары бирелә:

Муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын башкаручы-1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.3.3. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары бирү һәм муниципаль хезмәткәрләренә башка муниципаль хезмәт вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә аларны саклау тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексына жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә.

3. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӨРНЕҢ ХОКУКЫЙ ХӘЛЕ

3.1. Жирлекнең муниципаль хезмәткәре

3.1.1. Жирлекнең муниципаль хезмәткәре булып, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлекнең муниципаль хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, жирлекнең муниципаль хезмәте вазыйфасы буенча жирлек бюджеты акчалары исәбеннән түләнгән торган акчалата хезмәт хакы алып, бурычларын башкаручы граждан тора.

3.1.2. Жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм жирлекнең башка муниципаль органнары эшчәнлеген Техника яктан тәэмин итү буенча вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармыйлар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

3.2. Жирлек муниципаль хезмәткәренең төп хокуклары

3.2.1. Муниципаль хезмәткәр хокуклары:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга таба үсү шартлары белән танышырга;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт хақы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алуга, шулай ук Районның жирле үзидарә органы һәм Районның башка муниципаль органнары эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) муниципаль хокукый акт нигезендә район бюджеты акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алуга;

8) үзенең шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;

10) берләшү, үз хокукларын, социаль-икътисады һәм профессиональ мәнфәгатьләрен яклау өчен, профессиональ союзлар булдыру хокукын да керттеп;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне керттеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

3.2.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, мәнфәгатьләр конфликтына китермәсә һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда башкасы каралмаса, яллаучы (эш бирүче) вәкиленә алдан язмача хәбәр итеп, башка түләүле эшне башкарырга хокуклары.

3.2.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиленең алдан язма белдерүе белән, мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкача каралмаган булса, башка түләүле эш башкарырга хокуклары.

3.3. Муниципаль хезмәткәренең төп бурычлары

3.3.1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, Жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә кешенең һәм гражданның, расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) Жирлекнең жирле үзидарә органында һәм башка муниципаль органнарында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе, вазыйфаи инструкция кагыйдәләрен, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә башкару өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;

6) дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрне, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагыла торган белешмәләрне фаш итмәскә;

7) дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) законнарда каралган тәртиптә үзе һәм гаилә әгъзалары турында белешмәләр тапшырырга;

9) Россия Федерациясе гражданның яки муниципаль хезмәттә булу хокукы бирүче Россия Федерациясенең халыкара килешүендә катнашучы чит дәүләт гражданның (подданствосын) туктату турында яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданның яки муниципаль хезмәттә булу хокукы бирүче Россия Федерациясенең халыкара килешүендә катнашучы чит дәүләт гражданның (подданствосы) туктатылганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча язмача формада хәбәр итәргә»;

9.1) чит дәүләт гражданның (подданствосын) алу яки чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы яшәүгә рәхсәт кәгазе яки башка документ алу турында яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит дәүләт гражданның (подданствосы) алынганнан яки чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы яшәүгә рәхсәт кәгазе яки башка документ алынганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча язмача формада хәбәр итәргә;

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мөнфәгатьләр конфликтна китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында яллаучы вәкиленә язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә;

12) әлеге Федераль законның 15_2 статьясында каралган анкетада булган белешмәләрнең үзенә мәгълүм булган үзгәрешләре турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә язма рәвештә хәбәр итәргә, моңа яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) карары буенча үзгәргән белешмәләр керми (алга таба - анкетадагы белешмәләр).

3.3.2. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Житәкче әлеге йөкләмәне язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Хокуксыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче кануннарда күрсәтелгәнчә җаваплылык йөкләнә.

3.3.3. Жирлекнең муниципаль хезмәткәре яллаучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында нинди дә булса мөрәжәгать итү очраklары турында хәбәр итәргә бурычлы.

Коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында хәбәрнамә, әлеге фактлар буенча тикшерү үткәрелгән яки үткәрелгән очраklардан тыш, жирлек муниципаль хезмәткәренең вазифа (хезмәт) вазыйфасы булып тора.

Муниципаль хезмәткәргә әлеге вазыйфаи (хезмәт) бурычын үтәмәү, аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яисә Россия Федерациясе законнары нигезендә аны

башка төр жаваплылыкка тартуға китерә торган хокук бозу булып тора.

Эшкә алуучының (эш бирүченең) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына аны коррупциячел хокук бозуға этәрү максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында, башка муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуларны кылу фактлары турында, белешмәләрне тапшырмау яки керемнәр турында, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру фактлары турында хәбәр иткән Жирлек муниципаль хезмәткәре Россия Федерациясә законнары нигезендә дәүләт яклавында тора.

Жирлектәге муниципаль хезмәткәрне коррупцион хокук бозулар кылуға тарту максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган мәгълүматлар исемлегә, бу мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләрне теркәү тәртибе яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә.

3.4. Жирлек муниципаль хезмәте белән бәйлә чикләүләр

3.4.1. Түбәндәге очрактарда гражданин жирлекнең муниципаль хезмәтенә кабул ителә алмый, ә жирлекнең муниципаль хезмәткәре жирлекнең муниципаль хезмәтендә була алмый:

1) аны закон көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануға сәләтсез яисә хокуктан файдалануға сәләте чикләнгән дип тану;

2) закон көченә кергән суд карары буенча аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны башкару мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзаға хөкем итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждән дэгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса;

4) жирлекнең муниципаль хезмәтенә керүгә яисә аны узуга комачаулый торган һәм медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган авыру булу. Диспансеризация узу тәртибе, мондый авырулар исемлегә һәм медицина оешмасының бәяләмә рәвеше Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлегә вазыйфаи затның турыдан-туры буйсынуы яки контрольдә тотуы белән бәйлә булса, жирлек Башкарма комитеты житәкчесә белән якин туганлык (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук абыйлар, апалар, ата-аналар, ир белән хатынның балалары һәм ир белән хатын) яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү аларның берсенең турыдан-туры буйсынуы яки контрольдә тотуы белән бәйлә булса;

6) аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил граждәнлыгы (подданствосы) яисә Россия Федерациясә граждәнлыгы тукталу;

7) чит ил граждәнлыгы (подданствосы) булу яисә, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә граждәнның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә һәм (яки) аны үткән чорда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә комачаулый торган чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәүне раслаучы ялган документлар һәм (яки) белә торып ялган мәгълүматлар тапшыру, яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә комачаулый торган чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмәү турында таныклык бирүче документлар һәм (яки) мәгълүматлар тапшырмау;

9) муниципаль хезмәткә кергәндә 2008 елның 25 декабрәндәге "Коррупциягә каршы тору турында" 273-ФЗ номерлы федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган мәгълүматларны тапшырмау, яки дәрәс булмаган, яки тулы булмаган мәгълүматлар бирү;

Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 15.1.ст. каралган мәгълүматларны бирмәү;

10) моңа законлы нигезләре булмаган килеш, аны чакырылыш комиссиясе нәтижәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт үткән граждандан тыш) чакырылыш буенча хәрби хезмәт үтмәгән дип тану - күрсәтелгән нәтижәне Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясенә шикаять итү өчен билгеләнгән срок үткән көннән алып 10 ел дәвамында, ә күрсәтелгән нәтижә һәм (яки) Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясе карары гражданның әлегә нәтижәгә шикаяттенән судка шикаять ителгәннәр, - суд карары законлы көченә кергән көннән алып 10 ел дәвамында, күрсәтелгән нәтижәне чыгарганда гражданның хокуклары һәм (яки) Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясе карары күрсәтелгән нәтижәгә карата гражданның шикаяте буенча бозылмаган дип танылган очракта;

11) аның чит ил агенты статусын алуы.

3.4.2. Гражданин Жирлекнең муниципаль хезмәте вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яше - 65 яшькә җиткәннән соң Жирлекнең муниципаль хезмәтенә кабул ителә алмый.

3.4.3. Җитәкче булып торучы муниципаль хезмәткәр жирлекнең жирле үзидарә органында мәнфәгатьләр конфликтын төшереп калдыру максатларында, күрсәтелгән вазыйфаны биләгән чорда әлегә жирлекнең жирле үзидарә органының сайлаулы профсоюз органында муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен тәкъдим итә алмый.

3.5. Жирлекнең муниципаль хезмәте белән бәйлә тыюлар

3.5.1. Жирлекнең муниципаль хезмәткәренә муниципаль хезмәт үтүгә бәйлә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яки билгеләү;

в) һөнәр берлегенә органында, шул исәптән жирлекнең жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, түләүле сайланулы вазыйфага сайлау;

2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлап куелган органы белән түләүсез идарә итүдә катнашу, башка иҗтимагый оешманың, торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек ияләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яки гомуми җыелышында катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан, һөнәри берлек органында, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында катнашудан, күчәмсез милек милекчеләре ширкәтендә катнашудан тыш) яллаучы вәкиленең Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә алынган рәхсәте белән түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советында, башка жирлекләрдә, шулай ук аларның идарә органнарында жирлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) жирлек исемнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә жирлекнең идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманың идарә итү органнарында һәм ревизия комиссиясендә жирлек мәнфәгатьләрен бушлай тәкъдим итү;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнәргә;

4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, үзе муниципаль хезмәт вазыйфасын били торган яки аңа турыдан-туры буйсынган яисә аның контрольлегендә булган жирле үзидарә органында өченче затлар эшләре буенча ышанычлы зат яисә вәкил булырга;

5) вазыйфаи хәлгә яисә вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачулар, ял, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләүләр) алырга. Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәр тарафыннан алынган бүләкләр, Россия Федерациясә Граждан кодексында билгеләнгән очраклардан тыш, муниципаль хезмәткәр тарафыннан ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән авыл жирлегә жирле үзидарә органына акт буенча тапшырыла. Күрсәтелгән мәгълүматлар Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан киңәшмәләр, милек һәм милек характерындагы мөлкәт турында мәгълүматлар тәкъдим итү өчен билгеләнгән тәртиптә, вакытлы чикләрдә һәм формада тәкъдим ителә. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйлә рәвештә алган бүләген тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясә норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин.

6) физик һәм юридик затлар акчасы хисабына командировкаларга чыгу, жирле үзидарә органнары, шулай ук чит дөүләтләрнең дөүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән үзара килешү нигезендә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш;

7) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәмин итү чараларыннан, башка муниципаль мөлкәттән файдалану;

8) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга карата федераль законнар нигезендә көртелгән белешмәләрне яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга;

9) әгәр бу аның вазифа бурычларына кермәсә, жирле үзидарә органы һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата жәмәгать фикерләрен, фикерләрен һәм бәяләмәләрен, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында да, рөхсәт итәргә;

10) Жирлек Башлыгының язма рөхсәтеннән башка, әгәр аның вазыйфаи вазыйфасына әлегә оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек итсә, мактаулы һәм махсус исемнәр (фәнни) чит дөүләтләрдән, халыкара оешмалардан, шулай ук сәяси партияләрдән, башка ижтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә;

11) сайлау алды агитациясә өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

12) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленнән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

13) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) структураларын төзәргә яисә күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә;

14) хезмәт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

15) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясә законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясә территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

б) яллаучы (эш бирүче) вәкиленең язма рөхсәтеннән башка бары тик чит ил дөүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана торган түләүгә эшчәнлек белән, әгәр Россия

Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, шөгыльләнергә.

3.5.2. Жирлелекнең Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын контракт буенча биләүче муниципаль хезмәткәр, укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, теләсә нинди түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта укытучы, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүе яки Россия Федерациясенең законияте белән башкача каралмаган булса, чит дәүләтләрнең, халыкара һәм чит ил оешмаларының, чит ил гражданның һәм граждандыгы булмаган затларның ачкалары исәбенә генә финанслана алмый. Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын контракт буенча биләүче муниципаль хезмәткәр, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүе яки Россия Федерациясенең законияте белән башкача каралмаган булса, чит ил коммерцияле булмаган үзидарә оешмаларының һәм аларның Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчәләренең идарә органнарына, попечительлек яки күзәтү советларына һәм башка органнарына керүче булырга хокуклы түгел.

3.5.3. Граждан, Жирлек муниципаль хезмәтеннән азат ителгәннән соң, оешмалар яки физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яки вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын игълан итәргә яки кулланырга хокуклы түгел.

3.5.4. Норматив хокукый актлар белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче граждан, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында, федераль законнарда каралган очракларда, әгәр әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазифа (хезмәт) бурычларына керсә, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә куелган таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссиянең хакыйкый законнары белән билгеләнгән тәртиптә бирелгән ризалыгынан башка, хезмәт килешүе шартларында оешмада вазыйфа биләүгә һәм (яки) әлеге оешмада граждан-хокукый шартнамәсе шартларында эш башкарырга хокуклы түгел.

3.6. Жирлекнең муниципаль хезмәтендә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу

3.6.1. Мәнфәгатьләр конфликтны дип, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу буенча чаралар күрү бурычын күздә тоткан вазыйфаны биләүче затның шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган) аның вазыйфаи (хезмәт) бурычларын тиешенчә, объектив һәм гадел үтәүгә (вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга) йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган хәл аңлашыла;

3.6.2. Шәхси кызыксыну дип, 3.7.1 пунктында күрсәтелгән зат тарафыннан һәм (яки) аның белән якин туганлыкта яки туганлыкта торучы затлар (ата-аналар, ир-хатын, балалар, абый-энеләр, апа-сеңелләр, шулай ук ир-хатынның абый-энеләре, апа-сеңелләре, ата-аналары, балалары һәм балаларының ир-хатыны) тарафыннан, шулай ук 3.7.1 пунктында күрсәтелгән зат һәм (яки) аның белән якин туганлыкта яки туганлыкта торучы затлар белән милек, корпоратив яки башка якин мөнәсәбәтләр белән бәйлә булган гражданныр яки оешмалар тарафыннан акча, башка милек, шул исәптән милек хокуклары, милек характерындагы хезмәтләр, башкарылган эшләр нәтижәләре яки теләсә нинди файдалар (өстенлекләр) рәвешендә табыш алу мөмкинлегә аңлашыла.

Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликтны ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликтны килеп чыгуга сәбәпчә булган вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнчә үк торырга мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затның кыйммәтле кәгазьләр, акцияләр (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары) белән ия булуы мәнфәгатьләр конфликтнына китерсә яки китерергә мөмкин булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләрне, акцияләрне (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясенең граждандык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

Мәнфәгатьләр конфликтны ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр

конфликттын булдырмау яки жайга салу чараларын күрмөвө, федераль законнарда билгелэнгән очрактардан тыш, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

3.6.3. Жирлек муниципаль хезмәткәренә мәнфәгатьләр конфликттына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуучанлыгы барлыкка килүе турында мөгълүм булган эш бирүче (эш бирүче) вәкиле, өлгәе жирлек муниципаль хезмәткәрен жирлекнең муниципаль хезмәт вазыйфасыннан мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу чорына читләштерүгә кадәр, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яки жайга салу чараларын күрергә тиеш, шул ук вакытта аның жирлекнең муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерелгән барлык вакыт эчәндә акчалата хезмәт хақы сакланып кала.

Үзәнә буйсынган муниципаль хезмәткәренә мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынууы барлыкка килүе турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәренә игътибарсызлыгы, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чаралары, федераль законнарда билгелэнгән очрактардан тыш, яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәренә муниципаль хезмәттән эштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

3.6.4. Жирлегендәге жирле үзидарә органында, жирлекнең башка муниципаль органнарында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә гомуми принциптарын үтәүен тәэмин итү һәм мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу өчен, муниципаль хокукый акт белән билгелэнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу бунча комиссияләр төзелергә мөмкин.

3.7. Муниципаль хезмәткәренә хезмәт тәртибенә таләпләр

3.7.1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

- 1) вазыйфа йөкләмәләрен намус белән, югары профессиональ дәрәжәдә үтәргә;
- 2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәэмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнырга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнырга карата ялгышлык эшләмәскә;
- 3) вазыйфаи бурычларны намуслы башкарырга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;
- 4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;
- 5) гражданныр белән мөрәжәгәтә корректлылык күрсәтергә;
- 6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горөф-гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтү;
- 7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләренә мэдәни һәм башка үзәнчәлекләрен исәпкә алырга;
- 8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;
- 9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

3.7.2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләренә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мөжбүр итү очрактарына юл куймаска тиеш.

4. ЖИРЛЕКНЕҢ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТЕНӘ КЕРҮ, АНЫ ҮТҮ ҺӘМ ТУКТАТУ ТӘРТИБЕ

4.1. Жирлекнең муниципаль хезмәтенә керү

4.1.1. Жирлегенә муниципаль хезмәтенә 18 яшькә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм өлгәе Нигезләмә белән билгелэнгән квалификация таләпләренә туры килә торган,

муниципаль хезмэт белән бәйлә чикләүләр булмаганда, гражданның керергә хокукы. Жирлегенә муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганда жәнәсе, расасы, милләте, чыгышы, мөлкәте һәм вазыйфасы хәле, яшәү урыны, дингә, инануларына, жәмгыять берләшмәләренә карауына, шулай ук муниципаль хезмәткәргә профессиональ һәм Деловая сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга бәйлә рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган чикләүләр, яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

4.1.3. Жирлегенә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданның тәкъдим итә:

1) районның муниципаль хезмәткә керү һәм район муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү үтенече белән гариза;

2) 2024 елның 10 октябрендәге № 870 санлы Россия Федерациясе Президенты указы белән билгеләнгән форма буенча кулы белән тутырылган һәм кул куелган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрактан тыш, хезмәт кенәгәсе һәм (яисә) хезмәт эшчәнлегә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр;

5) белем һәм квалификация турында документ;

6) Трудовой шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрактан тыш, индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ;

7) Россия Федерациясе территориясәндә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле гражданның һәм запаста торучы затлар өчен хәрби исәпкә алу документлары;

9) район муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль закон белән каралган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында мәгълүмат;

10.1) "Россия Федерациясәндә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 15.1 нче статьясы белән каралган мәгълүмат;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

4.1.4. Ватандашның жирлекнең муниципаль хезмәткә урнашуы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

4.2. Жирлекнең муниципаль хезмәткәргә аттестацияләү

4.2.1. Муниципаль хезмәткәргә аттестацияләү аның муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатыннан үткәрелә. Муниципаль хезмәткәргә аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

4.2.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәргә аттестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;

2) 60 яшькә житкәннәр;

3) йөклә хатын-кызлар;

4) буырынлык һәм тудыру яллаганда, яки бала өч яшькә житкәнчә аңа караучылык яллаганда булганнары. Әлегә муниципаль хезмәткәргә аттестацияләү ялдан чыкканнан соң бер елдан иртәрәк үткәрелергә мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

4.2.3. Муниципаль хезмәткәргә аттестацияләү тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

4.2.4. Жирлекнең муниципаль хезмәткәргә аттестацияләү районның Бердәм аттестация комиссиясе тарафыннан Жирлекнең һәм районның жирле үзидарә органнары арасында төзелгән кадрлар эше буенча аерым функцияләргә тапшыру турындагы килешүләр нигезендә уздырыла.

4.3. Район муниципаль хезмәткәре белән хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләр

4.3.1 Муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча өзелергә мөмкин:

- 1) Жирлекнең муниципаль хезмәте вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшыкә житү;
- 2) Жирлек муниципаль хезмәтенә бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү.
- 3) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.
- 4) муниципаль хезмәткәрләргә чит ил агенты статусы алу.

4.3.2. Жирлекнең муниципаль хезмәткәрләренең, муниципаль хезмәт вазифасын биләү өчен билгеләнгән чик яшенә житкәннәрнең, хезмәттә булу вакытын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәттә муниципаль хезмәткәрнең булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан артык булмаска тиеш.

5. ЭШ (ХЕЗМӘТ) ВАКЫТЫ һӘМ ЯЛ ВАКЫТЫ

5.1. Эш (хезмәт) вакыты

5.1.1. Муниципаль хезмәткәрләренең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

5.2. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

5.2.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллык ял бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

5.2.2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусктан тора.

5.2.3. Муниципаль хезмәткәрләргә ел саен 30 календарь көн дәвамында төп түләүле отпуск бирелә.

5.2.4. Еллык өстәмә түләүле отпусктан муниципаль хезмәткәргә хезмәт стажы өчен, шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән каралган очрактарда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт стажы өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбенән исәпләнә. Еллык төп түләүле отпускның һәм хезмәт стажы өчен еллык өстәмә түләүле отпускның гомуми дәвамлылыгы 40 календарь көннән артмаска тиеш.

Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә.

Нормага салынмаган эш көне өчен еллык өстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда каралган башка очрактарда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск әлеге пунктта каралган еллык түләүле отпускның гомуми озынлыгыннан һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпусктан тыш бирелә.

5.2.5. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләргә бирелергә мөмкин, шул ук вакытта отпускның бер өлешенең дәвамлылыгы 14 календарь көннән ким булмаска тиеш. Яллаучы вәкиле (эш бирүче) белән килешеп, муниципаль хезмәткәргә башка дәвамлылыктагы отпуск өлеше бирелергә мөмкин.

5.2.6. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) карары белән, бер елдан да артык булмаган дәвамлылыкта акчалата түләү сакланмыйча, отпуск бирелергә мөмкин.

5.2.7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрактарда акчалата түләү сакланмыйча отпуск бирелә.

6. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ХЕЗМӘТ ХАКЫ. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРГӘ БИРЕЛӘ ТОРГАН ГАРАНТИЯЛӘР. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ СТАЖЫ

6.1. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хагы

Муниципаль хезмәткәрнең акчалата тәэмин ителеше муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладынан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) тора.

6.1.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләү;
- 2) муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;
- 3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә;
- 4) ай саен акчалата бүләкләү;
- 5) класс чины өчен айлык өстәмәләр;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләү торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

6.1.3. Жирлекнең муниципаль хокукый актлары белән шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләргә билгеләү дә каралырга мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәткәргә хезмәт көне нормалаштырылмаган шартларда эшлэгән өчен айлык компенсация түләүләре;
- 2) муниципаль хезмәткәргә ай саен бирелә торган түләү, аның төп хезмәт бурычларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза үткөрү, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм редакцияләү һәм аларны юридик белеме булган юрист яисә башкаручы буларак визалау (юридик эш өчен өстәмәләр) керә;
- 3) муниципаль хезмәткәргә фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторының гыйльми дәрәжәсе өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;
- 4) Татарстан Республикасы мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәргә айлык өстәмә түләү.

6.1.4. Муниципаль хезмәткәргә закон нигезендә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшлэгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә билгеләнә.

6.1.5. Жирлегенәң жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хагы күләмен һәм шартларын бәйсез билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны тормышка ашыру тәртибе РФ законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә нигезендә Жирлек Советы чыгарган муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

6.2. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

6.2.1. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләнгән:

- 1) вазыйфаи инструкция нигезендә аларның вазыйфаи бурычларын үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;
- 2) үз вақытында һәм тулы күләмдә акчалата түләү алуга хокук;
- 3) эш (хезмәт) вақытының нормаль дөвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына медицина хезмәте күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;
- 5) тиешле еллар эшлэгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү;
- 6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китергән очракта мәжбүри дәүләт иминияте;
- 7) муниципаль хезмәткәрләргә узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, әмма вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авырган яисә эшкә яраклылыгын югалткан очракта, мәжбүри дәүләт социаль иминиятләштерүе;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә көч кулландан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

6.2.2. Жирле үзидарә органы, Жирлекнең башка муниципаль органнары бетерелүгә йә Жирлекнең жирле үзидарә органы, Жирлекнең башка муниципаль органнары хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, оешма бетерелүгә яки оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуға бәйлә рәвештә хезмәткәрләр өчен эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгеләнгән гарантияләр бирелә.

6.2.3. Татарстан Республикасы законнары һәм Жирлек Уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

6.3. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

6.3.1. Жирлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән Жирлек муниципаль хезмәткәрләре, Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән шартлар булганда, озак еллар хезмәт иткән өчен пенсия алу хокукына ия.

6.3.2. Муниципаль хезмәткәрнең озак еллар хезмәт иткән өчен пенсиясә күләме Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дөүләт гражданлык хезмәте вазыйфаларын чагыштыруның Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән нисбәте буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең озак еллар хезмәт иткән өчен пенсиясенең иң зур күләме Татарстан Республикасы дөүләт гражданлык хезмәтчесенең тиешле Татарстан Республикасы дөүләт гражданлык хезмәте вазыйфасы буенча озак еллар хезмәт иткән өчен пенсиясенең иң зур күләменнән артырга тиеш түгел.

6.3.3. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле еллар эшләгән өчен хезмәт пенсиясенә айлык өстәмә түләүнең минималь күләме Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән картлык буенча хезмәт пенсиясенең минималь күләменнән түбән була алмый.

6.3.4. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфаи бурычларын үтәү белән бәйлә, шул исәптән муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң килеп туган очракта, вафат булган гаилә әгъзалары туендыручысын югалту очрагы буенча Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә пенсия алу хокукына ия.

6.3.5. Муниципаль хезмәткәргә, пенсиягә чыгу сәбәпле, жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә, бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү түленә.

6.4. Жирлектә муниципаль хезмәт стажы

6.4.1. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) даими (штат) нигезендә эш чоры кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларында (муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфаларында)

2) муниципаль вазыйфаларда;

) Россия Федерациясә дөүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы Дөүләт вазыйфаларында;

4) дөүләт граждан хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм хокук саклау хезмәте вазыйфаларында (дөүләт хезмәте вазыйфаларында);

5) муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә башка вазыйфалар.

6.4.2. Татарстан Республикасы дөүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дөүләт органнарында бүтән дөүләт вазыйфаларын биләү чорлары Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хезмәт стажына кертелә.

6.4.3. Авыл жирлегә муниципаль хезмәткәре тарафыннан Татарстан Республикасы законнары нигезендә башкарыла торган өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук авыл жирлегә муниципаль хезмәткәренә федераль законнар нигезендә муниципаль

хезмэт вазыйфасы сакланып калган башка чорлар тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмэт стажына кертелә.

6.4.4. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган тиешле еллар эшлэгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга гамәлдәге законнарда каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмэт стажына “Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында” Федераль законның 25 нче статьясының 1 нче өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук “Россия Федерациясе дәүләт граждaн хезмәте турында” 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 нче статьясының 2 нче өлеше нигезендә дәүләт граждaн хезмәте стажына кертелә (исәпкә алына) торган вазыйфаларны биләү чорлары кертелә (исәпкә алына).

6.4.5. Муниципаль хезмэт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

7. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӨТКӨРЕН БҮЛӨКЛӘУ. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӨТКӨРЕНЕҢ ДИСЦИПЛИНАР ЖАВАПЛЫЛЫГЫ

7.1. Авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрен бүлөкләү

7.1.1. Жирлеге муниципаль хезмәткәренең үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле үтәгән, мактауга лаек булып хезмэт узган, аеруча мөһим һәм катлаулы йөкләмәләрне үтәгән өчен, аңа карата түбәндәге бүлөкләү төрләре кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүлөкләү;
- 4) жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүлөкләү;
- 5) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүлөкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.

2. Бүлөкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары Жирлекнең муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

7.2. Жирлеге муниципаль хезмәткәренең дисциплинар жаваплылыгы

1. Дисциплинар жинаять кылган-жирлекнең муниципаль хезмәткәренә аның гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмэт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шөлтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча жирлекнең муниципаль хезмәтеннән азат итү.

2. Дисциплинар хата эшлэгән жирлеге муниципаль хезмәткәре вакытлыча (ләкин бер айдан артыгракка түгел) үзенең дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәлә хәл ителгәнче, акчалата түләвен саклап, вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Жирлеге муниципаль хезмәткәрен вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерү бу очракта жирлеге муниципаль хокукый акты белән башкарыла.

3. Дисциплинар түләүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, хезмэт законнары белән билгеләнә.

7.3. Чикләүләрне һәм тьюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен жәзалар

7.3.1. Жирлеге муниципаль хезмәткәренә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки

жайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы "Коррупциягә каршы тору турында" Федераль законда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен 7.2 статьясында каралган җәзалар билгеләнә.

Муниципаль хезмәткәр «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм коррупциягә каршы тору максатларында башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турындагы таләпләрне үтәмәүне һәм бурычларны башкармауны үтәмәгән өчен җаваплылыктан азат ителә, әгәр мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмәү, шулай ук мондый бурычларны башкармау «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 13 статьясының 3-6 өлешләрендә каралган тәртиптә аңа бәйлә булмаган бурычлар нәтижәсе дип танылса.

7.3.2. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 3.6 һәм 3.7 пунктларында билгеләнгән хокук бозулар кылган очракларда ышаныч югалту сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

7.3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 һәм 7.2 пунктларында каралган җәзалар яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында һәм (яисә) муниципаль норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә түбәндәгеләр нигезендә кулланыла:

1) коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның оештыру бүлгә тарафыннан яисә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 13.4 статьясы нигезендә Россия Федерациясе Президенты Администрациясенә вәкаләтле бүлекчәсе тарафыннан уздырылган тикшерү нәтижәләре турында доклад;

2) тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә жиберелгән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

2.1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе докладының, анда аны кылуның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең аның ризалыгы белән генә һәм коррупциячел хокук бозу фактын тану шарты белән (ышаныч югалтуга бәйлә рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне кулландан тыш), муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы

3) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

4) башка материаллар.

3.4. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 һәм 7.2 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул кылынган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәве, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

7.3.5. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта түләтү куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге статьяның 1 яисә 2 өлеше күрсәтелә.

7.3.6. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 һәм 7.2 статьяларында каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлегә, ялда булу чорларын санамыйча, муниципаль хезмәткәр тарафыннан коррупциячел хокук бозу кылу турында мәгълүмат кәргән көннән алып алты айдан да соңга калмаган һәм коррупциячел хокук бозу кылган көннән өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча производство вакыты кертелми.

8. Жирлекнең жирле үзидарә органнарында кадрлар эше

8.1. Жирле үзидарә органнарында кадрлар эше үз эченә ала:

1) жирлекнең муниципаль хезмәте вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында

тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмәт вазыйфасында биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аны пенсиягә чыгуга бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыруга һәм тиешле документларны рәсмиләштерүгә;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәнлегә турында белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе пенсия һәм социаль иминиятләштерү фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен бирү;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» федераль законда билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткөрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) муниципаль хезмәткә кергәндә һәм аны үткән вакытта граждан тарафыннан бирелә торган мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм үткөрү;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны, шулай ук «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне үтөлешен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукый һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) кадрлар хезмәтенең хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган башка мәсьәләләрен хәл итү.